

Základy neurologického vyšetření

Prof.MUDr.Martin Bareš, Ph.D.
I.neurologická klinika LF MU FN u
sv.Anny Brno

Neurologie je:

- Cévní mozkové příhody
- Vertebrogenní onemocnění
- Traumata CNS a PNS
- Polyneuropatie, mononeuropatie
- Epilepsie
- Roztroušená skleróza
- Alzheimerova demence a jiné demence
- Parkinsonova nemoc a další neurodegenerativní onemocnění
- Metabolická onemocnění
- Neuroinfekce
- Toxická poškození mozku
- Nutriční deficience
- Nádory
- Migréna a další bolesti hlavy
- Myastenia gravis
- Neurologické komplikace systémových onemocnění
-

Neurologické vyšetření

- Anamnéza
- Klinické vyšetření
- Pomocná vyšetření

- **Diagnóza:**
 - Syndromologická
 - Topická
 - Etiopatogenetická

Neurologická anamnéza

- **Nynější onemocnění**
- **Rodinná**
- **Osobní**
- **Předchorobí**
- **Farmakologická**
- **Fyziologické funkce**
- **Abusus**
- **Pracovní**
- **Sociální**
- **Alergie**
- **ŘP/ZP**
- **Gynekologická**

Neurologická anamnéza

- Čas vzniku
- Za jakých okolností
- Progrese/regrese/setrvalý stav
- Trauma
- Asociované příznaky
- Ulevující/zhoršující faktory (iradiace bolesti, úlevová poloha, distribuce bolesti...)
- Symptomy v minulosti/Události
- Předchorobí
- Pracovní anamnéza/expozice zevním vlivům

Fyzikální vyšetření

- TK, TF, DF, TT
- Znamky traumatu na hlavě
- Šelesty na krku, rigidita šíje
- Vyšetření štítnice
- Srdce: šelest, srdeční akce
- Plíce: poslech, dechová frekvence
- Břicho: palpační nález /distenze
- Kůže: barva, napětí, léze
- Končetiny: tonus, síla, pulsace

Neurologické vyšetření

- **Mentální stav, orientace, stav vědomí**
- **Komunikace, řeč**
- **Hlavové nervy**
- **Motorika= hybnost (volní, mimovolní)**
- **Senze-povrchové a hluboké cití**
- **Koordinace**
- **Reflexy**

Neuronatomie

- **Centrální versus periferní**
 - symetrické vs asymetrické
- **Pokud centrální, jaká je úroveň postižení:**
 - Cerebrum
 - Mozkový kmen
 - Mícha
- **Pokud periferní, je to:**
 - Nerv
 - Sval
 - Nervosvalová ploténka

Centrální léze

- Léze mozkové kůry resultují v postižení kontralaterální části obličeje a těla
- Léze v oblasti mozkového kmene resultují v kontralaterální hemiplegii a ipsilaterální periferní paralýzu III. a IV. nervu
- Léze v oblasti pontu resultují v kontralaterální hemiplegii a ipsilaterální postižení nervů V, VI, VII, VIII
- Léze na úrovni medulla oblongata resultují v kontralaterální hemiplegii a ipsilaterální postižení IX, X, XI, XIII

Postižení centrálního versus periferního motoneuronu

- **Centrální motoneuron:**
 - zvýšení šlachově-okosticových reflexů
 - Zvýšení svalového napětí (tonu)
 - Nejsou fascikulace

- **Periferní motoneuron:**
 - Snížení šlachově-okosticových reflexů
 - Snížení svalového napětí (tonu)
 - Rozvoj fascikulací

Postižení centrálního versus periferního motoneuronu

- **Myelopatie** = postižení spinální míchy = nález odpovídající lézi centrálního motoneuronu (spasticita, slabost, atrofie, postižení senze, postižení svěračů)
- **Radikulopatie** = postižení nervových kořenů = nález odpovídající lézi periferního motoneuronu (parestézie, fascikulace, slabost, snížení reflexů)

Nedostatky v neurologickém vyšetření zkreslující výsledek vyšetření

- **Nedostatečná anamnéza, včetně reference od rodinných příslušníků či dalších blízkých osob**
- **Neprovedení systematického vyšetření**
- **Unáhlené provedení závěrů před zhodnocení všech získaných dat**
- **Dezinterpretace starších lézí a nových lézí**
- **Dezinterpretace limitujících faktorů – např. bolesti – špatně hodnoceno jako neurologický deficit**